

MEMORANDUM

To: Committee for Academic Degrees in the Discipline of Law at the University of Lodz
From: Lee J. Strang, John W. Stoepler Professor of Law & Values, Director Institute of
American Constitutional Thought & Leadership, the University of Toledo
Date: Sept. 13, 2023

Re: Scholarship Review of J. Patrick Higgins, *The Spirit of the Laws in the Polish-Lithuanian Commonwealth, 1573-1791: Continuity, Change, and Conservative Jurisprudence*

I have been appointed a reviewer by the Committee for Academic Degrees in the Discipline of Law at the University of Lodz. I have read J. Patrick Higgins, *The Spirit of the Laws in the Polish-Lithuanian Commonwealth, 1573-1791: Continuity, Change, and Conservative Jurisprudence* (“*The Spirit of the Laws*”). I have been provided with art. 187 of the Polish act of 20 July 2018, The Law on Higher Education and Science, and I have evaluated whether the dissertation meets this standard. You will see from my review below, that my review is positive and that J. Patrick Higgins, *The Spirit of the Laws in the Polish-Lithuanian Commonwealth, 1573-1791: Continuity, Change, and Conservative Jurisprudence*, satisfies this standard.

Before delving into my review, it is important to note that I have been a scholar of constitutional law and history for twenty years. One focus on my scholarship is originalism, which has been the subject of tremendous scholarly inquiry over the past fifty years in the United States. I have written numerous articles and a book engaging with the subject of originalism. With these areas of expertise, I am equipped to evaluate this dissertation. It is from this perspective, and from the perspective of a senior legal scholar, that I comment on Higgins’ dissertation.

Let me note briefly before proceeding to the substance of my review, that *The Spirit of the Laws* is charitably written. It treats its interlocutors and their arguments fairly. Even when disagreeing with other scholars, Higgins does so in a manner that encourages debate and learning.

This tone is essential to building the scholarly community through reasoned debate among scholars.

My review is broken into two components. First, I employ the standard scholarly metrics to evaluate Higgins' dissertation, and then I review the substance of *The Spirit of the Laws*.

The Spirit of the Laws is exceptionally clearly written and well structured. Higgins lays out what he is going to argue and then lucidly presents his arguments. The dissertations' structure is clear and each part of *The Spirit of the Laws* builds on prior parts and supports subsequent parts. The regular use of charts and diagrams provide another visual manner to better understand Higgins' arguments.

The Spirit of the Laws' scope is honed to its subject matter: it identifies its topic and stays focused on it. This is a major accomplishment because *The Spirit of the Laws* introduces the reader to multiple complex bodies of thought: Polish constitutional history, legal interpretation, and jurisprudence, among others.

The Spirit of the Laws is of appropriate length to meet its goals. For example, the portions of *The Spirit of the Laws* that were newest to me, covering Polish legal history, were nicely organized with topical sentences that explained what followed, and part-by-part analysis of the subject. I learned a tremendous amount about Polish constitutional history.

The Spirit of the Laws is amazingly well sourced. Higgins appropriately cites to primary and secondary sources to support his claims, and his sources include an appropriately wide variety of sources. He demonstrates a facility with the rich secondary source literature.

Turning to the substance of my review: *The Spirit of the Laws* has five main parts. First, Higgins lays the conceptual groundwork for his dissertation by explaining his key tools of constitutional and constitutionalism; the former focused on the Polish Constitution and the latter

detailing how the Polish Constitution compares to others. Second, in another project of conceptual groundwork, Higgins describes and defends his methodology to understand constitutions, one that focuses on texts and their historical contexts. Higgins develops an elaborate analysis of constitutions and constitutionalism, and other key conceptual tools he uses in his dissertation.

Parts three through five apply this conceptual apparatus to three key periods of Polish constitutional history. This is valuable to both exemplify how his conceptual apparatus works, and also to refine the application of the apparatus in the particular context of Polish constitutional history.

Higgins' dissertation demonstrates his general theoretical knowledge of law. He is knowledgeable about both the particulars of law and general theories of law as evidenced by his facile references to, citation of, and reliance on scholars, theories, and scholarship from a wide variety of sources and perspectives.

Though I am not an expert on Polish legal history (though I have relatively robust knowledge of Anglo-American legal history, Roman law, and legal philosophy), Higgins' explanation of Polish legal history was clear and accessible to me. He marshalled both the particulars of Polish constitutional history as well as a theoretical structure to persuasively account for the history. Higgins engaged in a tremendous amount of research, which is evidenced by his mastery of multiple bodies of research from different legal systems.

The Spirit of the Laws also opened for me a constitutional history that was both sufficiently different from and similar to the American constitutional experience that it provided an opportunity for self-reflection on the United States Constitution. For example, American constitutional practice focuses on our one written Constitution (and its amendments), while Higgins' description of Polish constitutional history raises the alternative perspective of polycentricity. This, in turn,

provided me with the opportunity to see to what extent polycentricity exists in the American context too, though typically hidden from view.

One of the most interesting aspects of *The Spirit of the Laws* is Higgins' attempt to maneuver between the Scylla and Charybdis of ahistoricism and historicism. Higgins makes multiple moves to do so. One move is to, as his dissertation title suggests, rely on Montesquieu's method of analysis.

A second move is to employ the approach to constitutional interpretation in the United States that goes by the label 'originalism.' (Higgins also labels this analysis the approach of text and context.) Higgins engages with originalist scholarship, especially one variant that goes by the label original-law originalism. Higgins does so in response to a common approach to interpreting law known as hermeneutics. Higgins describes this process clearly and well. He then justifies his move away from it toward originalism to provide practicable boundaries, "a method of limitation" as he call is, on interpretation. He explains that this original-law originalism perspective focuses on the social facts of a legal system, such as its constitution and other constitutional document, while still having the capacity to go beyond those legal facts and utilize the surrounding social context to help understand the legal facts. Higgins uses numerous concrete examples to help the reader understand his move. For instance, he explained that the Third Amendment to the United States Constitution is a discrete legal fact as compared to a hermeneutical approach whose inquiry would be broad and far-ranging, and both unmanageable in process and indeterminate in result.

Moreover, Higgins is informed about originalist scholarship and also facile with criticisms of it. For example, Higgins employs a criticism of original intent originalism—that there is no discernable intent of groups of humans—to argue against over-reliance on personal diaries to ascertain the meaning of the Polish Constitution.

The Spirit of the Laws is clearly the product of significant research. Higgins not only had to master the literatures of Polish constitutional history and historiography, but even more difficult, he proposed his own approach to Polish constitutional history, and then employed it in an accessible manner.

The Spirit of the Laws is also ambitious. It attempts to apply a new form of analysis to the Polish Constitution, one that overcomes the limitations in prior histories of the Polish Constitution while simultaneously drawing out lessons for both Poland and other nations' scholarship. I encourage Higgins to continue to mine this vein in his scholarship in the future, both theoretically and practically.

The Spirit of the Laws is an original, powerful, and accessible constitutional history of the Polish Constitution. For this alone, it will be cited because debates over comparative constitutional law promise to be with us for the foreseeable future; it also provides a satisfying method of analysis for these comparative questions.

Higgins' doctoral dissertation demonstrates the ability to conduct research work independently. *The Spirit of the Laws* is a huge undertaking and it was well undertaken. The scope of Higgins' project is stunning both in its breadth and depth. It includes a variety of documents and practices that characterize the Polish Constitution stretching back hundreds of years. In addition to Polish legal history, Higgins' employs tools and ideas from other bodies of thought including legal interpretation and political theory, to name just two.

In the American context, a handful of comparable studies have been undertaken by leading scholars and have had a tremendous influence on scholarship. The one that comes to mind is Harvard law professor, Morton Horowitz, and his multi-volume history of American law, *The Transformation of American Law*.

Moreover, it must be said that Higgins' capacity to master the subject of Polish constitutional history is itself a testament to his ability to independently research. It is a large body in its own right, and it is especially impressive that he did so as an American.

Higgins' doctoral dissertation is an original solution to a scientific problem. Higgins clearly identifies the problem on which his dissertation focuses: provide a history of the Polish Constitution that will display the Constitution's accomplishments and serve as a basis and catalyst for comparative constitutional scholarship, one that will not suffer from the maladies of earlier histories. Higgins explains that past scholarship on Polish constitutional history was enmeshed in broader contemporaneous projects to, for example, learn lessons from prior failures to avoid them in the future. Higgins' solution is original. He applies to Polish constitutional history an analysis focused on the key texts of that history, in their contexts.

Another original aspect of Higgins' work is that he is opening access to Polish constitutional history to the Anglo-American world in a way that has not occurred before, and for many reasons. One obvious reason is the language barrier: most Anglo-American legal scholars do not read Polish. Higgins overcomes that barrier. But another, deeper reason is that most Anglo-American scholars do not perceive there being much value from the study of Polish constitutional history because, as Higgins points out, the wide-spread view is that Polish constitutionalism has been a failure. This too Higgins rebuts. Moreover, Higgins' analysis of Polish constitutional history uses tools of analysis familiar to Anglo-American legal scholars, such as originalism, so that the subject is now open to them to compare to their own constitutions.

The conclusion of *The Spirit of the Laws* contained a number of really valuable insights gained from Higgins' earlier investigation. For instance, Higgins argues that the May 3 Polish Constitution is a hybrid of the British and U.S. Constitutions, and in many ways. One that was

most interesting to me was his discussion of polycentricity, which is not employed in American constitutional law scholarship, and Higgins' dissertation opens Anglo-American scholars to this comparative law insight. There are many others as well.

The Spirit of the Laws' most original contribution is its articulation of a new approach to Polish constitutional history. This is a major accomplishment because of the crowded field, made all the more impressive by Higgins' sophisticated use of his tools of analysis. Given the robust scholarship on legal theory (from all perspectives), *The Spirit of the Laws*' evaluation of competing theories is also valuable because it raises relative strengths and weaknesses. Doing so also makes an original contribution.

Higgins' scholarship thus far has plowed new ground in interesting and fruitful ways. There are many possible further rich fields Higgins may wish to cultivate, building on the good work he has already done. For example, Higgins' use of originalism opens the possibility of further work on whether and to what extent that approach to constitutional interpretation is suitable for the Polish Constitution (present or past). Is there something about Polish constitutional history that makes originalism suitable, or not suitable, and how does that compare to the United States' (and perhaps other countries') use (or lack thereof) of originalism. Higgins himself points to possible comparative law opportunities that his study opens up when he says "there is significant [a] amount of comparative, constitutional scholarship needed between Poland-Lithuanian ideas, institutions, and practices in our modern world." Again, this is just a suggestion of many possible avenues of exploration raised by *The Spirit of the Laws*.

It should go without saying that my positive review of Higgins' dissertation does not mean that I agree with all of his arguments. However, even where I disagree with Higgins' arguments,

I have to think why, and that process—engagement with Higgins’ arguments—has made me a better scholar.

* * *

My conclusion is that *The Spirit of the Laws in the Polish-Lithuanian Commonwealth, 1573-1791: Continuity, Change, and Conservative Jurisprudence* meets the requirements of art 187 of the Polish act of 20 July 2018 The Law on Higher Education and Science. *The Spirit of the Laws* provides strong evidence that Higgins is qualified to receive his doctorate.

If I may be of further assistance, please do not hesitate to contact me.

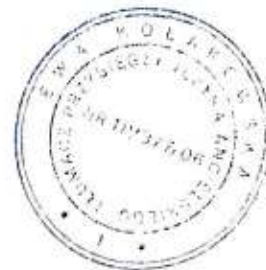
Sincerely,

Lee J. Strang

John W. Stoepler Professor of Law & Values
Director, Institute of American Constitutional Thought & Leadership at the University of Toledo

TŁUMACZENIE POŚWIADCZONE

z języka angielskiego

[Treść w nawiasach kwadratowych pochodzi od tłumacza]

MEMORANDUM

Do: Komisji ds. Stopni Naukowych w Dyscyplinie Nauki Prawne Uniwersytetu Łódzkiego

Od: Lee J. Strang, Profesor Prawa i Wartości, profesura im. Johna W. Stoeplera, Dyrektor Instytutu Amerykańskiej Myśli Konstytucyjnej i Przywództwa (Institute of American Constitutional Thought & Leadership, Uniwersytet w Toledo

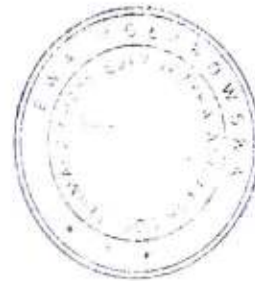
Data: 13 września 2023 r.

Recenzja pracy naukowej Pana J. Patricka Higginsa, Duch Prawa w Rzeczypospolitej Obojga Narodów, 1573-1791: Ciągłość, zmiana, i Konserwatywne Prawoznawstwo (The Spirit of the Laws in the Polish-Lithuanian Commonwealth, 1573-1791: Continuity, Change, and Conservative Jurisprudence

Zostałem powołany na recenzenta przez Komisję do Spraw Stopni Naukowych w Dyscyplinie Nauki Prawne Uniwersytetu Łódzkiego. Przeczytałem pracę Pana mgr J. Patricka Higginsa *The Spirit of the Laws in the Polish-Lithuanian Commonwealth 1573-1791: Continuity, Change, and Conservative Jurisprudence* ('The Spirit of the Laws'.

Przedstawiono mi art. 187 polskiej ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o Szkolnictwie Wyższym i Nauce i oceniłem, czy rozprawa spełnia pisany tam standard.

Z poniższej recenzji wynika, że moja recenzja jest pozytywna i, że praca Pana J. Patricka Higginsa, *The Spirit of the Laws in the Polish-Lithuanian Commonwealth* spełnia ten standard.

Przed zagłębieniem się w moją recenzję, ważne jest, aby zauważyć, że jestem badaczem prawa konstytucyjnego i historii od dwudziestu lat. Jednym z obszarów mojej działalności naukowej jest koncepcja oryginalizmu, która była przedmiotem ogromnych badań naukowych w ciągu ostatnich pięćdziesięciu lat w Stanach Zjednoczonych. Napisałem wiele artykułów i książkę angażując się w temat oryginalizmu. Dzięki tym obszarom wiedzy jestem przygotowany do oceny tej rozprawy. To właśnie z tej perspektywy, a także z perspektywy starszego badacza prawa, komentuję rozprawę Pana mgr Higginsa.

Zanim przejdę do meritum mojej recenzji, pozwolę sobie krótko zauważyć, że rozprawa *The Spirit of the Laws* jest napisana w sposób życzliwy. Traktuje swoich rozmówców i ich argumenty uczciwie. Nawet nie zgadzając się z innymi uczonymi, Pan Higgins robi to w sposób zachęcający do debaty i nauki.

[W stopce pierwszej strony:]

Lee J. Strang, Profesor, (Profesura Prawa i Wartości im. Johna W. Stoeplera), Dyrektor, Instytut Myśli i
Przywództwa Konstytucyjnego, Uniwersytet w Toledo,
2801 W.Bancroft Street, Mail stop 507 * Toledo, Ohio 43606-3390,
Leestrang@utoledo.edu * (419) 530-2877

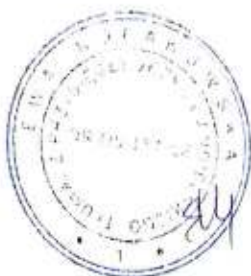

Taki ton jest niezbędny do budowania społeczności naukowej poprzez uzasadnioną debatę między naukowcami.

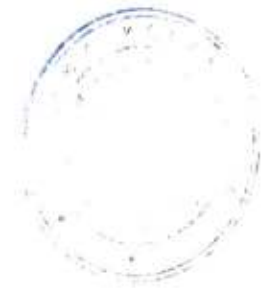
Moja recenzja składa się z dwóch części. Najpierw stosuję standardowe metryki naukowe do oceny dysertacji Pana Higginsa, a następnie analizuję treści *The Spirit of the Laws*.

The Spirit of the Laws jest rozprawą wyjątkowo jasno napisaną i dobrze skonstruowaną. Pan Higgins określa, co zamierza uargumentować, a następnie przejrzysto przedstawia swoje racje. Struktura rozprawy jest przejrzysta, a każda część *The Spirit of the Laws* opiera się na poprzednich częściach i wspiera kolejne. Regularne korzystanie z wykresów i diagramów zapewnia dodatkowy wizualny sposób na lepsze zrozumienie argumentów Pana Higginsa.

Zakres pracy *The Spirit of the Laws* jest dostosowany do jej przedmiotu. Praca identyfikuje swój temat i pozostaje na nim skoncentrowana. Jest to duże osiągnięcie, ponieważ *The Spirit of the Laws* wprowadza czytelnika w wiele złożonych dziedzin myśli: m.in. polską historię konstytucyjną, wykładnię prawa i prawoznawstwo. Praca *The Spirit of the Laws* ma odpowiednią długość, aby spełnić swoje cele. Na przykład te fragmenty *The Spirit of the Laws*, które były najnowsze dla mnie, obejmujące polską historię prawa, zostały ładnie zorganizowane za pomocą zdań tematycznych,

które wyjaśniały, co następuje po nich, oraz za pomocą analizy tematu część po części. Dowiedziałem się bardzo dużo o polskiej historii konstytucyjnej.

The Spirit of the Laws ma zadziwiająco dobre uźródłowienie. Pan Higgins odpowiednio cytuje źródła pierwotne i wtórne na poparcie swoich twierdzeń, a jego informacje obejmują odpowiednio szeroką gamę źródeł. Pan Higgins wykazuje się umiejętnością korzystania z bogatej literatury źródeł wtórnych.

Przechodząc do meritum mojej recenzji: Dysertacja *The Spirit of the Laws* składa się z pięciu głównych części. Najpierw, Pan mgr Higgins kładzie konceptualne podwaliny pod swoją rozprawę, wyjaśniając kluczowe narzędzia konstytucyjne i konstytucjonalistyczne; pierwsze z nich skoncentrowane na Polskiej Konstytucji, a drugie na szczegółowym opisie, jak Polska Konstytucja wypada na tle innych.

Po drugie, w kolejnej części dotyczącej podstaw koncepcyjnych, Pan Higgins opisuje i broni swojej metodologii rozumienia konstytucji, która koncentruje się na tekstach i ich historycznych kontekstach. Pan Higgins wypracowuje rozbudowaną analizę konstytucji i konstytucjonalizmu oraz innych kluczowych narzędzi pojęciowych, które wykorzystuje w swojej pracy.

W częściach trzeciej do piątej Autor stosuje ten aparat pojęciowy do trzech kluczowych okresów polskiej historii konstytucyjnej. Jest to cenne zarówno dla

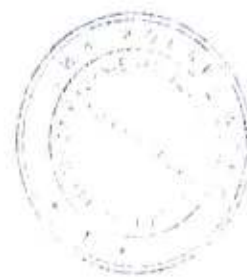
z zilustrowania, jak działa jego aparat pojęciowy, jak i dla udoskonalenia zastosowania tego aparatu w szczególnym kontekście polskiej historii konstytucyjnej.

Rozprawa Pana Higginsa demonstruje jego ogólną wiedzę teoretyczną na temat prawa. Ma on wiedzę zarówno na temat szczegółów prawa, jak i ogólnych teorii prawa, o czym świadczą jego zręczne odniesienia, cytowanie i poleganie na naukowcach, teoriach i badaniach z szerokiej gamy źródeł i perspektyw.

Chociaż nie jestem ekspertem w dziedzinie polskiej historii prawa (choć mam stosunkowo solidną wiedzę na temat angloamerykańskiej historii prawa, prawa rzymskiego i filozofii prawa), wyjaśnienie przez Pana Higginsa polskiej historii prawa było dla mnie jasne i przystępne. Przedstawił zarówno szczegóły polskiej historii konstytucyjnej, jak i strukturę teoretyczną, aby przekonująco wyjaśnić tę historię. Pan Higgins zaangażował się w ogromną liczbę badań, o czym świadczy jego znajomość wielu badań z różnych systemów prawnych.

The Spirit of Laws otworzył przede mną również historię konstytucyjną, która była zarówno na tyle odmienna, jak i podobna do amerykańskiego doświadczenia konstytucyjnego, że stanowiła okazję do autorefleksji na temat Konstytucji Stanów Zjednoczonych. Na przykład amerykańska praktyka konstytucyjna koncentruje się na naszej jednej spisanej konstytucji (i jej poprawkach), podczas gdy opis polskiej historii konstytucyjnej Pana Higginsa porusza temat alternatywnej perspektywy

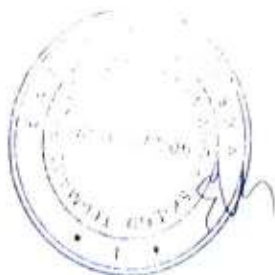

policentryczności. To z kolei, dało mi to możliwość zobaczenia, w jakim stopniu policentryczność istnieje również w kontekście amerykańskim, choć zazwyczaj jest ukryta.

Jednym z najbardziej interesujących aspektów rozprawy *The Spirit of the Laws* jest próba Pana Higginsa manewrowania między Scyllą a Charybdą ahistoryzmu i historyzmu. Pan Higgins wykonuje wiele ruchów, aby to zrobić. Jednym z nich jest, jak sugeruje tytuł jego rozprawy, oparcie się na metodzie analizy Monteskiusza.

Drugim ruchem jest zastosowanie podejścia do interpretacji konstytucji w Stanach Zjednoczonych, które jest określane mianem „oryginalizmu” (Pan Higgins określa tę analizę również mianem podejścia opartego na tekście i kontekście). Pan Higgins angażuje się w badania oryginalistyczne, w szczególności w jeden z wariantów, który jest określany mianem oryginalizmu prawniczego. Pan mgr Higgins czyni to w odpowiedzi na powszechne podejście do interpretacji prawa znane jako hermeneutyka. Pan Higgins opisuje ten proces jasno i dobrze. Następnie uzasadnia swoje odejście od niego w kierunku oryginalizmu, aby zapewnić możliwe granice, „metodę ograniczenia”, jak to nazywa, interpretacji. Wyjaśnia, że perspektywa oryginalizmu prawa koncentruje się na faktach społecznych systemu prawnego, takich jak jego konstytucja czy inny dokument konstytucyjny, a jednocześnie może wykraczać poza te fakty prawne i wykorzystywać otaczający kontekst społeczny, aby

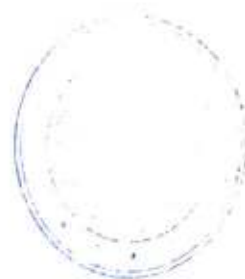
pomóc zrozumieć fakty prawne. Pan Higgins używa wielu konkretnych przykładów, aby pomóc czytelnikowi zrozumieć jego ruch. Na przykład wyjaśnił, że Trzecia Poprawka do Konstytucji Stanów Zjednoczonych jest niezależnym faktem prawnym, w przeciwieństwie do podejścia hermeneutycznego, którego dochodzenie byłoby szerokie i dalekosiężne, i zarówno niemożliwe do zarządzania w procesie, jak i nieokreślone w wyniku.

Co więcej, Pan Higgins ma wiedzę o nauce oryginalistycznej, a także z łatwością ją krytykuje. Na przykład, Pan Higgins stosuje krytykę oryginalnej intencji oryginalizmu - że nie ma zauważalnej intencji grup ludzi - aby argumentować przeciwko nadmiernemu poleganiu na osobistych pamiętnikach w celu ustalenia znaczenia Konstytucji RP.

The Spirit of the Laws jest niewątpliwie owocem znaczących badań. Pan Higgins nie tylko musiał opanować literaturę polskiej historii konstytucyjnej i historiografii, ale co trudniejsze, zaproponował własne podejście do polskiej historii konstytucyjnej, a następnie zastosował je w przystępny sposób.

The Spirit of the Laws jest również pracą ambitną. Podejmuje próbę zastosowania nowej formy analizy do Polskiej Konstytucji, która przewyższa ograniczenia wcześniejszych analiz historycznych Polskiej Konstytucji, jednocześnie wyciągając wnioski zarówno dla Polski, jak i dla nauk innych narodów. Zachęcam Pana Higginsa

do kontynuowania tego wątku w swoich badaniach w przyszłości, zarówno teoretycznie, jak i praktycznie.

The Spirit of the Laws jest oryginalną, mocną i przystępną historią konstytucyjną Polskiej Konstytucji. Tylko dlatego, będzie ona cytowana, ponieważ debaty na temat porównawczego prawa konstytucyjnego będą nam towarzyszyć w dającej się przewidzieć przyszłości; zapewnia również satysfakcjonującą metodę analizy tych kwestii porównawczych.

Praca doktorska Pana Higginsa demonstruje umiejętność samodzielnego prowadzenia prac badawczych. *The Spirit of the Laws* to ogromne przedsięwzięcie, które zostało dobrze zrealizowane. Zakres projektu Pana Higginsa jest oszałamiający zarówno pod względem rozległości, jak i głębokości. Obejmuje różnorodne dokumenty i praktyki, które charakteryzują Polską Konstytucję sięgającą setek lat wstecz. Oprócz polskiej historii prawa, Higgins wykorzystuje narzędzia i idee z innych dziedzin myśli, w tym interpretacji prawnej i teorii politycznej, by wymienić tylko dwie.

W kontekście amerykańskim, garstka porównywalnych badań została podjęta przez czołowych naukowców i wywarła ogromny wpływ na naukę. Jednym z nich jest profesor prawa z Harvardu, Morton Horowitz i jego wielotomowa historia amerykańskiego prawa, *The Transformation of American Law*.

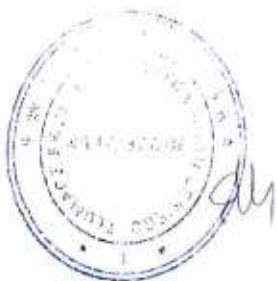

Co więcej, trzeba powiedzieć, że zdolność Pana Higginsa do opanowania tematu polskiej historii konstytucyjnej jest sama w sobie świadectwem jego zdolności do niezależnych badań. Jest to duży temat sam w sobie, a szczególnie imponujące jest to, że zrobił to jako Amerykanin.

Rozprawa doktorska Pana Higginsa stanowi oryginalne rozwiązanie problemu naukowego. Magister Higgins jasno identyfikuje problem, na którym koncentruje się jego dysertacja: dostarczyć historię Polskiej Konstytucji, która pokaże jej założenia i posłuży jako podstawa i katalizator dla porównawczych badań konstytucyjnych, które nie ucierpią z powodu bolączek wcześniejszych historycznych analiz. Pan Higgins wyjaśnia, że wcześniejsze badania nad polską historią konstytucyjną były uwikłane w szersze współczesne projekty, mające na celu na przykład wyciągnięcie wniosków z wcześniejszych niepowodzeń, aby uniknąć ich w przyszłości. Rozwiązanie Pana Higginsa jest oryginalne. Stosuje on do polskiej historii konstytucyjnej analizę skoncentrowaną na kluczowych tekstach tej historii, w ich kontekstach.

Innym oryginalnym aspektem pracy Pana Higginsa jest to, że otwiera on dostęp do polskiej historii konstytucyjnej dla świata anglo-amerykańskiego w sposób, który nie miał miejsca wcześniej, i to z wielu powodów. Jednym z oczywistych powodów jest bariera językowa: większość anglo-amerykańskich badaczy prawa nie czyta po polsku. Pan Higgins pokonuje tę barierę. Innym, głębszym powodem jest to, że

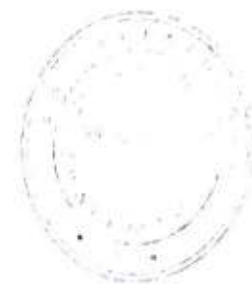

większość anglo-amerykańskich uczonych nie dostrzega dużej wartości w badaniu polskiej historii konstytucyjnej, ponieważ, jak wskazuje Pan Higgins, powszechny jest pogląd, że polski konstytucjonalizm to porażka. To również, Pan Higgins odpięra. Co więcej, analiza polskiej historii konstytucyjnej przeprowadzona przez Pana mgr Higginsa wykorzystuje narzędzia analizy znane anglo-amerykańskim badaczom prawa, takie jak oryginalizm, dzięki czemu temat jest teraz otwarty dla nich, aby mogli porównać go z własnymi konstytucjami.

Zakończenie *The Spirit of Laws* zawiera wiele naprawdę cennych spostrzeżeń uzyskanych dzięki wcześniejszym badaniom Pana Higginsa. Na przykład Autor argumentuje, że Polska Konstytucja 3 Maja jest hybrydą konstytucji brytyjskiej i amerykańskiej, i to na wiele sposobów. Jeden z nich, który był najbardziej interesujący dla mnie, to jego dyskusja na temat policentryczności, która nie jest stosowana w amerykańskiej nauce prawa konstytucyjnego, a rozprawa Pana Higginsa otwiera anglo-amerykańskich naukowców na ten porównawczy wgląd w prawo. Jest też wiele innych interesujących aspektów.

Najbardziej oryginalnym wkładem rozprawy jest sformułowanie nowego podejścia do polskiej historii konstytucyjnej. Jest to duże osiągnięcie ze względu na „zatłoczone pole”, tym bardziej imponujące dzięki wyrafinowanemu wykorzystaniu przez Pana Higginsa jego narzędzi analizy. Biorąc pod uwagę solidne badania nad teorią prawa

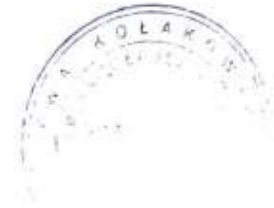

(ze wszystkich perspektyw), ocena dokonana w *The Spirit of the Laws* konkurujących teorii jest również cenna, ponieważ podnosi względne mocne i słabe strony. Stanowi to również oryginalny wkład.

Dotychczasowe badania Pana Higginsa „zaorały nowy grunt” w interesujący i owocny sposób. Istnieje wiele możliwych dalszych bogatych tematów, które Pan Higgins może chcieć kultywować, opierając się na dobrej pracy, którą już wykonał. Na przykład, wykorzystanie przez Pana Higginsa oryginalizmu otwiera możliwość dalszej pracy nad tym, czy i w jakim stopniu to podejście do interpretacji konstytucji jest odpowiednie dla Polskiej Konstytucji (obecnej lub przeszłej). Czy jest coś w polskiej historii konstytucyjnej, co sprawia, że oryginalizm jest odpowiedni lub nieodpowiedni, i jak to się ma do stosowania (lub braku stosowania) oryginalizmu w Stanach Zjednoczonych (i być może w innych krajach). Sam Pan Higgins wskazuje na potencjalne możliwości prawno-porównawcze, które otwiera jego badanie, gdy mówi, że „istnieje znaczna [a] liczba porównawczych, konstytucyjnych badań potrzebnych między polsko-litewskimi ideami, instytucjami i praktykami we współczesnym świecie”. Ponownie, jest to tylko sugestia wielu możliwych dróg eksploracji poruszonych przez rozprawę *The Spirit of the Laws*.

Nie trzeba dodawać, że moja pozytywna recenzja rozprawy Pana Higginsa nie oznacza, że zgadzam się ze wszystkimi jego argumentami. Jednak nawet tam, gdzie

nie zgadzam się z argumentami Pana Higginsa muszę się zastanowić, dlaczego, a ten proces - zaangażowanie w argumenty Pana Higginsa - uczynił mnie lepszym naukowcem.

* * *

Mój wniosek jest taki, że *The Spirit of the Laws in the Polish-Lithuanian Commonwealth, 1573-1791. Continuity, Change, and Conservative Jurisprudence* spełnia wymogi art. 187 polskiej ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o Szkolnictwie Wyższym i Nauce. *The Spirit of the Laws* dostarcza mocnych dowodów na to, że Pan Higgins ma kwalifikacje do uzyskania stopnia doktora.

Jeśli mogę być bardziej pomocny, proszę o kontakt.

Z poważaniem

[odręczny podpis]

Lee J. Strang

Profesor Prawa i Wartości im. Johna W. Stoeplera, Dyrektor Instytutu Amerykańskiej Myśli Konstytucyjnej i Przywództwa na Uniwersytecie w Toledo.

Repertorium 11 /2023

Ja, niżej podpisana Ewa Kołakowska, tłumacz przysięgły języka angielskiego, wpisana na listę tłumaczy przysięgłych, prowadzoną przez Ministerstwo Sprawiedliwości pod numerem TP 377/2006 poświadczam zgodność powyższego tłumaczenia z oryginalnym dokumentem sporządzonym w języku angielskim. Stron taryfowych – 15; Łódź, dnia 16.10.2023 r.

TŁUMACZ PRZYSIĘGLY
jęz. angielskiego

mgr Ewa Kołakowska

Ewa Kołakowska